

Bemærkninger til forslaget

Regeringen har i 7 år øget den statslige centralisme og kontrol af kommunerne. Forslagsstillerne ønsker med dette beslutningsforslag at værne om den danske lokaldemokratiske tradition og sikre fleksibiliteten i det kommunale selvstyre bedst muligt.

Socialdemokratiet har tidligere lanceret 29 velfærdsrettigheder som løsningen på en række alvorlige velfærdsproblemer. Frihedsrettighederne i dette beslutningsforslag er næste logiske skridt. Mens velfærdsrettighederne sikrer alle borgere et anstændigt basissniveau i velfærden, sikrer frihedsrettighederne mindre centralisme og statsstyring, og at kommunerne får mere frihed i deres opgaveløsning.

Velfærdsrettighederne er med andre ord forudsætningen for, at der kan gives mere af den frihed til kommunerne, som er så tiltrængt. Regeringen har gennemført en omfattende kommunalreform med det formål at skabe større og mere bæredygtige enheder, der skal kunne løse flere opgaver selvstændigt. Virkeligheden er dog, at det er gået i den stik modsatte retning. Kommunernes selvstyre er blevet indskrænket, kommunerne og de offentligt ansatte bliver vist mindre tillid, og reglerne er i stort omfang skyllet ned over kommunerne siden VK-regeringen styret af Dansk Folkeparti fik regeringsmagten i 2001.

Det var under stor fanfare, at daværende indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen i 2001 udsendte et såkaldt frihedsbrev til samtlige af landets kommuner. Intentionen var at styrke det lokale selvstyre og det lokale engagement og sætte kommunerne fri til at finde på nye og kreative måder at løse opgaverne på. Individet skulle sættes før systemet, bureaukratiet skulle formindskes og kommunerne skulle have frie rammer til at sætte borgeren i centrum.

Det er nu 7 år siden, at regeringen forsøgte at charmere vælgerne og kommunerne med de bevingede ord om frihed og afbureaukratisering. I dag kan enhver dog se, at udviklingen er gået i den stik modsatte retning. Viljen til reelt at sætte kommunerne fri og give dem friere hænder til at finde nye måder at løse opgaverne på er forsvundet som dug for solen. Regeringens ord runger hult.

Faktum er, at kommunerne aldrig har været holdt i en kortere snor end under den nuværende regering. Der er blevet lagt et tungt lag af bureaukratiske regler og såkaldt procesregulering ned over kommunerne. Det har medført minuttyranni, ufrihed og unødigt komplicerede reguleringer af kommuner og medarbejdere, der skal levere velfærden til borgerne. Det er ikke tilfældigt, at f.eks. socialrådgiverne bruger omtrent 82 pct. af deres tid på bureaukrati frem for at tale med borgerne.

Situationen kalder på forandring. Kommunerne skal gives friheden og tilliden tilbage, så den dynamik og det lokale engagement, der er selve grundideen med det kommunale selvstyre, igen får en reel betydning. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at kommunerne tildeles en række frihedsrettigheder.

Ved at give landets kommuner udstrakt frihed på en række områder, er det visionen at sikre større udvikling og dynamik, der kan forbedre og nytænke det danske velfærdssamfund. Ud fra deisen om, at flere hjerner tænker bedre end en, ønsker Socialdemokratiet, at landets kommuner gives muligheder for at søge nye veje og for at tænke skævt og anderledes. På den måde får det danske samfund et stort levende velfærdsværksted, hvor en mangfoldighed af nye ideer opstår og udvikles, nogle gode, andre måske mindre gode, men en række nyttige erfaringer høstes, og den samlede viden kan bringe den danske velfærd mod nye højder.

Frihedsrettighederne skal tildeles kommunerne i en forsøgsperiode og skal følges op af Velfærdsministeriet.

Kommuner, der vælger at gøre brug af frihedsrettighederne, skal meddele Velfærdsministeriet, hvilke frihedsrettigheder de ønsker at gøre brug af, så ministeriet kan følge konsekvenserne af forsøgene. Velfærdsministeriet skal sikre, at positive erfaringer kan udbredes til andre kommuner. Inden forsøgsperioden ophører, skal Velfærdsministeriet endvidere foretage en evaluering af frihedsrettighederne med henblik på at vurdere, om de skal gøres permanente.